

GÖKÇER TAHİNCİOĞLU
Sabahattin Ali'yi Ben Öldürdüm

GÖKÇER TAHINCIOĞLU 1977'de doğdu. 1997-2018 yılları arasında *Milliyet* gazetesinde çalıştı. Halen *T24* internet sitesinde yazmaya devam ediyor. Haber, yazı ve fotoğraflarıyla Musa Anter, Metin Göktepe, Abdi İpekçi gibi isimlerin adını taşıyan gazetecilik ödüllerini aldı. Çağdaş Gazeteciler Derneği ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Basın Özgürlüğü ödüllerine layık görüldü. *Bu Öğrencilere Bu İşi mi Öğrettiler?: Öğrenci Muhalefeti ve Baskılar* (2013, Kemal Göktaş'la birlikte), *Beyaz Toros: Faili Belli Devlet Cinayetleri* (2013) ve *Devlet Dersi: Çocuk Hak ve İhlallerinde Cezasızlık Öyküleri* (2016) adlı mesleki kitaplara imza attı. 2021 yılında *Yaralı Hafıza: Kayıpları ve Kıyımları Hatırlamak, Kayıp Adalet: Cezasızlık ve Korunan Failler*, 2022'de *Çünkü Umurumuzda*, 2023'te *İfade Özgürlüğünün On Yılı* adlı kitapları derledi. İlk romanı *Mühür*, 2018'de yayımlandı. İkinci romanı *Kiraz Ağacı* ile 2021 Yunus Nadi Roman Ödülü'ne layık görüldü. Ulaş Doğu'nun babasıdır.

İletişim Yayınları 3327 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 594

ISBN-13: 978-975-05-3541-3

© 2023 İletişim Yayıncılık A.Ş. / I. BASIM

1. Baskı 2023, İstanbul

EDITÖR Duygu Çayırıcıoğlu

KAPAK Gökhan Tahincioğlu

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Yağmur Yıldırım

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devkaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

GÖKÇER TAHİNCİOĞLU

Sabahattin Ali'yi Ben Öldürdüm

Zerrin'e...

Okur için notlar

Bu kitap aynı zamanda bir yolculuğun hikâyesidir. Kurmaca ile gerçeğin, çekirdek hakikatle temsillerin iç içe geçtiği bir yolculuğun romanı.

Edebiyatın sınırlarını zorlayarak, bir kurgu içerisinde gerçeği arama biçiminin öncülerinden Javier Cercas'ın birçok romanında altını çizdiği gibi, "Hakikat öldürür, kurmaca kurtarır." Ancak elbette burada bırakmaz Cercas... Kurmaca hakikati bulmanın yollarından biridir ve üstelik o hakikate erişip, tarihe kazımak için edebiyat eşsiz bir yoldur.

Sabahattin Ali ile ilgili hakikati aramak için yapılan bu kurmaca yolculukta, çok sayıda karakter eşlik ediyor kahramana... O karakterlerden;

Satılmış, Sabahattin Ali'nin "Çaydanlık" öyküsünden,
Kâfir Arap, Sabahattin Ali'nin "Duvar" öyküsünden,
Melek, Sabahattin Ali'nin "Hanende Melek" öyküsünden,
Peşkir Yusuf, Sabahattin Ali'nin "Selam" öyküsünden,
Maria Puder ve kızı, Sabahattin Ali'nin *Kürk Mantolu Madonna* romanından,

Macide, Bedri ve Ömer, Sabahattin Ali'nin *İçimizdeki Şeytan* romanından ödünç alındı. Yolculuk boyunca Sabahattin Ali'nin yarattığı o karakterler yoldaşlık ettiler akışa...

Hakikatin anlatılmaya çalışıldığı bölümde yer verilen, uzun emekler sonucunda erişilebilen belgeler için çok sayıda insan seferber oldu. Her birine şükran borçluyum. Ancak izin alınarak kullanılacak, çoğaltılabilecek bu belgelere romanda tarihsel bir tartışmayı aydınlatabilmek, cezasızlıkla mücadele konusunda bir fayda sağlayabilmek, karanlıktan kurtulabilmek için yer verildi.

Her aşamada yardımlarını esirgemeyen dostlarım Tolga Şardan, Özgür Zeren, Ömer Faruk Arkan, Cengiz Demirhan, Saadet Demirhan, Gökhan Bulut, Banu Tuna, Metin Avdaç, Sibel Yüklük, Sırrı Süreyya Önder ve her aşamada büyük emek veren editörüm Duygu Çayırıcıoğlu'na da teşekkür borçluyum. Başta Filiz Ali ve İdil Laslo olmak üzere yazım sürecinde vakit ayırıp benimle görüşen, bilgilerini paylaşan bir bölümünün ismini gizli tutmak zorunda olduğum onlarca kişiye de...

Vakitsiz kayıpların kederi çember çember genişleyerek etki alanındaki bütün ömürlere yayılır. O enkazın yükünü kaldırmak da oradan çıkıp hayata karışmak da kolay değildir.

Vakitsiz kayıpların peşinde ömürlerini harcayanlar için, hakikati arayanlar için yazıldı bu roman. Bu nedenle roman aynı zamanda, her aşamada yanımda duran, birlikte yollar geçtiğimiz anneme, babama, Gökhan'a, Duygu'ya, Kerem'e, Leyla'ya, Ulaş'a, Gökmen'e, Faruk'a ve Recai'ye de adanmıştır.

Ve o yollara yoldaşlık eden, yolculuk boyunca bıkmadan, usanmadan beni ilk kez dinliyormuş gibi bir merak ve heyecanla dinleyen, bu metne de her aşamasında kendi romanıymış gibi emek veren Esra'ya...

Ve elbette beni çocukluğa ve saflığa her defasında inandıran Balina ile Mandalina'ya...

Ve elbette başta Nemrut, Dündük ve Gece olmak üzere tüm kedilere...

Kiraz ağaçlarına, çınar ağaçlarına, eski bir Bursa'ya...

Ve rüzgâra...

Edebiyatın sınırını kendinden doğru çizmek isteyen her yazar, bir müddet sonra o sınırsız büyüklük karşısında afallar...

"Hakikat öldürür, kurmaca kurtarır", doğru... Ancak hakikati aramak için kurmacanın içerisinde yaptığım dürüst bir yolculuk gibisi de yoktur...

GÖKÇER

BİRİNCİ KİTAP

MAYIS

Gerçekten hakikati bilmek istiyor musun?

Otuz, yirmi dokuz, yirmi sekiz, yirmi yedi...

Bakışlarını dikiz aynasına doğru çevirip, kendini inceledi. Yanaklarına dokunup, el alışkanlığıyla saçının birkaç telini kulağının arkasına sıkıştırdı.

On, dokuz, sekiz, yedi, altı...

Aynada, arkadaki arabanın şoförünün dikkat kesilmiş gözleriyle karşılaştı. Aldırmadı, ışığa ve yanındaki sayaçta eksilen saniyelere de bakıyor olabilirdi.

Beş, dört, üç...

Silmeye çalıştığınız görüntülerin aniden ortaya çıkmak gibi bir alışkanlığı var. Keder, tene yapışan, yok olduğunu düşündüğünüzde başını yeniden uzatan bir kansere benzer.

Debriyajdan ayağını çekip, hareketlendi. Çok istediklerine kavuşma imkânı kalmayanların iyi tanıdığı, başka bir hayata razı yenilikle iç çekti.

Unutamadığı konuşmalara dalıp gitti vitesi değiştirirken.

*

“Pişman değilsin demek...”

“Ne yapabiliydim başka, söylesene, ne yapacaktım ki, oluyor muydu sence? Benden duy rahatla.”

“Ne oluyor ki senden duyunca?”

“Daha iyi değil mi, söylemese miydim? Beklese miydin beni boş yere. Kızım bekleme beni artık diye söylüyorum. Kolay mı benim için?”

“İyi yaptın ya... Çok iyi yaptın...”

Hakkını helal ettiğinde kapanmaz defterler ya da içinden mutluluk dileyerek, “Sen mutlu ol yeter,” diyerek... Gece uymaya çalışmak var, uykusuz gecelerin uyanmak zorunda kalınan sabahları. İntikam sevişmeleri, yıkandıkça deriye kazınan kirler, gözyaşı var. Sokak köşeleri, şarkılar, şiirler var. Minibüsler, bir zamanlar yürürken güzelleşmiş çirkin yollar, ev gülüşmeleri, soğuktan burnunun kızardığı kış akşamları var.

Gaza bastı bunları düşünürken. Araba, kentin son dar caddesindeki, caddeyi iki tarafından boğan, renklerle ayrıştırılmaya çalışılsa da birbirinin aynısı kalmış apartmanların arasından ilerideki üç şerit çevre yoluna doğru ilerledi. Başını sağlı sollu dizilmiş apartmanlara çevirdi.

Bu öylesine önünden geçilen mutsuz evlerde yemekler pişer, televizyon izlenir, durmadan meyve yer evin erkeği, kadın sıkça mutfağa gidip gelir... Çocuklar yapılır, gece yatakta iki ara bir dereye sıvı alışverişleri sıkıştırılır, inancı olanlar kalkıp bir de abdest alır... Kahvaltı hazırlanır, çocuklar okula gönderilir, yine televizyon izlenir, hep televizyon izlenir. Televizyonun sesi, evdeki mutsuzluğun ruhunu bastıran, Allah yokluğunu göstermesin, bir iyilik perisidir. Çay içilir, çocuklar azarlanır, bazen dövülür... Günün sonunda herkes bazen de iyi kalplidir, sadece böyle hissedebilmek için çocuklar bazen de uzak bir şefkatle sevilir.

Dar caddeden çıktığında biraz nefes aldı. Alışkanlıkla aynaya baktığında, ışıktaki hemen arkasında bekleyen arabanın tamponuna neredeyse yapıştığını fark etti. Yol yeni yeni genişliyordu, birazdan geçip giderdi. Belli ki aceleci, serseri tiplerden biriydi. Eski yolun çevre yoluna bağlandığı kavşaktaki plazaların, sitelerin yanından geçti. Sıralı, bitmek bilmeyen camlara, sıkışık balkoncuklara baktı.

Bu öylesine önünden geçilen mutsuz yeni evlerde, platformların dizileri izlenir, atölyelere gidilip gelinir, bolca telefonda